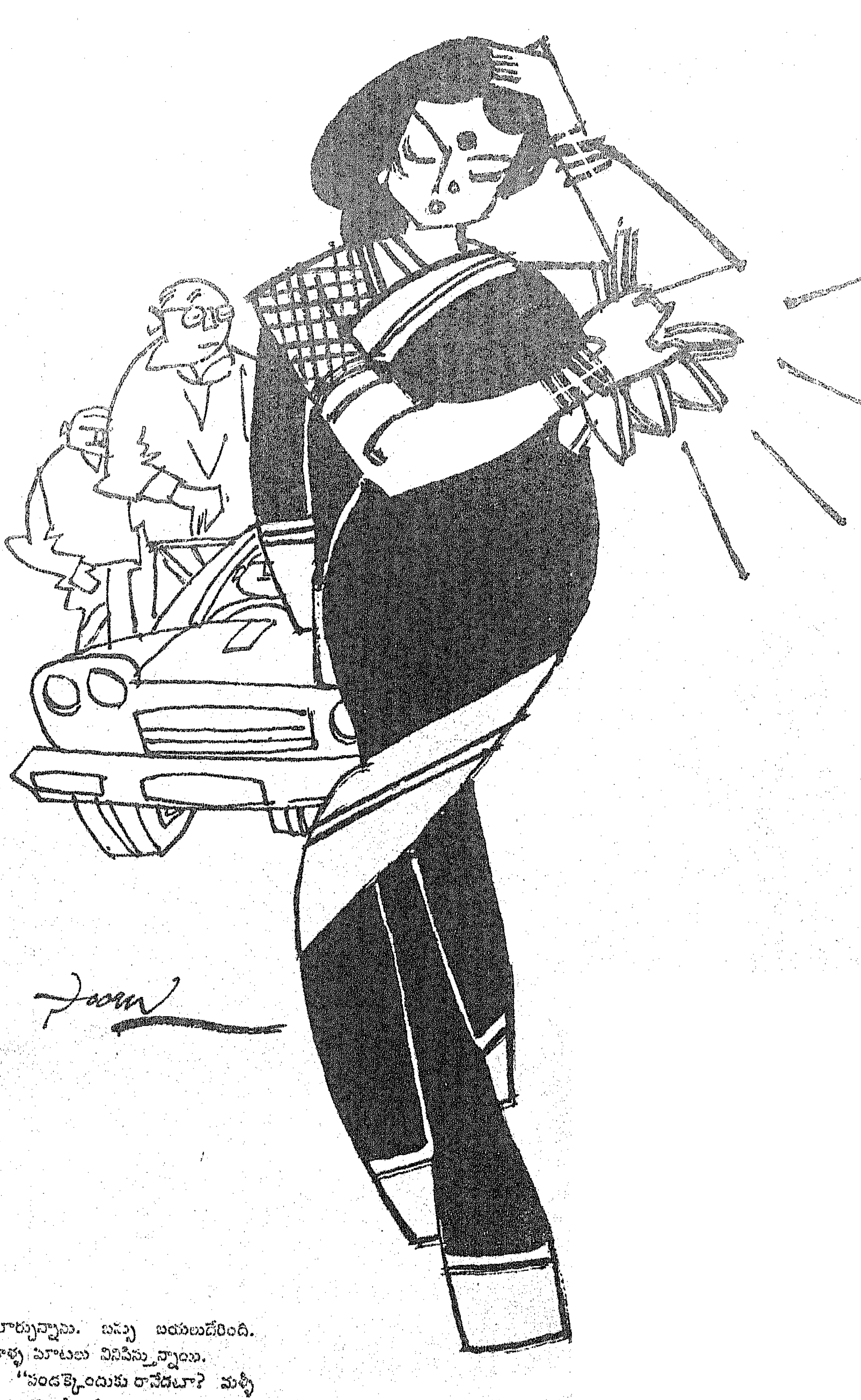

విజయనగరంలో పని పూర్తిచేసుకొని బస్ స్టాండుకి వెళ్ళాను. ఆ రోజు సంతట. తెలియక ఈ వేళే పని కట్టుకుని వచ్చాను. బస్సు దొరుకుతుందో లేదో అనుకుంటూంటే బస్సొచ్చింది. ఈగల్లా ముసిరారు మనుషులు. అతి కష్టం మీద బస్సెక్కి సీటు సంపాదించాను.

నా వెనక సీట్లో ఎవరో ఆడమనిషి కూర్చుంది. పని పిట్టలా అరుస్తోంది.

"ఏటమ్మా ... కూసింత జరుగూ. నా నెత్తిమీద కూకుంటే ఎట్టా ..." పక్కన కూర్చున్న మరో ఆడ మనిషిని ఒక చేత్తో నెడుతూ అంది. రెండో చేత్తో కోడి పెట్టని పట్టుకుంది.

"ఏటే నర్సమ్మా... నువ్వు ఇజీనగరం వచ్చేవేంటి ... ఏటి సంగతి?" ఇంకో ఆడమనిషిని పలకరించింది కోడి పెట్టని పట్టుకున్న మనిషి.

"నువ్వేటే అప్పలకొండా...నువ్వెందుకొచ్చావ్?

"ఆ ... కూకో ... కూసింత జరుగమ్మా ... మన్లో మనం సరుదుకోవాల ... ఊఁ ... జరుగూ ..." మరి కాస్త తోసి, నర్సమ్మకి జాగా ఇచ్చింది అప్పల కొండ.

పిప్పళ్ళ బస్తాలా కూరుకుపోయింది నర్సమ్మ. అప్పల కొండ చేతిలో కోడి పెట్ట గాలాడక 'కొక్కొరుకో' అంటూ గోల పెట్టింది.

'ఊరుకోయే ... నంజికానా ...' దాన్నెత్తిమీద మొటికె జెల్ల తగిలించి, దాని కాలికి ఉన్న పురి కొసతాడు తన కాలి బొటనవేలికి కట్టుకుని సీటుకింద పెట్టింది.

కోడి పెట్ట గువ్వ పిట్టలాకూర్చుంది.

"ఊఁ ఇప్పుడు సెప్పు ... ఏటిలా గొచ్చావ్? ఏమిటి?" చెంగుతో మొహం తుడుచుకుంటూ అడిగింది అప్పలకొండ.

"ఏటుంది ... మా కుర్రదాన్ని సూసిపోదామని ... మొన్న పండక్కి రమ్మని ఉత్తరం ముక్క రాయించినాను. రానేదు. ఏంటైందోనని నానే సూసిపోదామని ఎల్లొచ్చాను." నర్సమ్మ రొప్పుతూ చెప్పింది.

అంతవరకూ వెనక్కి తిరిగిచూస్తున్న నాకు మెడనొప్పి పుట్టింది. సరిగా తిరిగి కూర్చున్నాను. బస్సు బయలుదేరింది. వాళ్ళ మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

"పండక్కెందుకు రానేదటా? మళ్ళీ అప్పలకొండే అడిగింది.

అప్పలకొండ గొంతు కీచుగొంతు. నర్సమ్మది మనిషిలాగే బొంగురు గొంతు.

"నిరుడు ఏటో ఉద్యోగమని ... ఈ పాలి కోపమొచ్చి అల్లుడుగారు ఎల్లా

ద్దన్నా రంట ... పోనీ, ఆ ముక్క రాయ నేక పోయేవాలే ... అప్పు నప్పు నేసి ముచ్చట తీరుద్దావు గందా అన్నాన్నేను." ఆగింది నర్సమ్మ.

'ఆ మాటంతే ఏటండది?'

'ఏటంటాది ... తెల్లమొకం నేసి ఊరుకుంది...'

'ఆ మాటే అల్లుడుగోర్ని అడిగే వర్సింది ... నానైతే మొకంమీదే అడిగేత్తను.'

"అడామాటన్నాడు. పోనీ అదూ ఏటో అన్లేదు. అవు నింతకీ నువ్వెందుకు ఎలిపోచ్చినట్టు ఇజీనగరం!?" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది నర్సమ్మ.

"నాకుందిగా నెలకోపారి తద్దినం ... ఆ ముదనష్టపోడికి డబ్బిచ్చేను. అసలు మాటెలాగున్నా ఒడ్డీ డబ్బులేనా నా కడీవోద్దా ... పండక్కి పంపరా అని కారుడు ముక్క రాయించినాను. పల్లె కూరుకున్నాడు. సూసి సూసి నానే ఎల్లాను. ఎదవ సచ్చినోడు నా నెల్లగానే కూకోపెట్టి మర్యాదగా కవుర్లు సెప్పి, 'నువ్వు రాయించిన కారుడు అందినాది. డబ్బు సమయానికి సరుడుబా టవలేదు. నేకపోతే నీ మొత్తం అంపిచ్చేద్దును' అంటూ నక్క వినయాలు పోయాడు." అలుపొచ్చి ఆగింది అప్పలకొండ.

"ఎవుడాడు? సిహా చలమేనా? మరైతే ఇప్పుడిచ్చినాడా?"

"ఊఁ ... ఆడే ... అమ్మా ... ఆడ్నించా సామ్ము వసూలు సెయ్యడం. పోనీ, నా ఒడ్డీ డబ్బులు నాకు ఒడీరా అవ్వాను. 'నేడప్పా ... నీతోడు వచ్చినెల అదీ ఇదీ కలిపిచ్చేత్తా' నంటూ బతిమా లిడు .. నాకు ఒళ్ళు మండిపోనాది. నాను బీస్మించుకు కూకున్నాను. ఒంటిగం బైపోనాది. కడుపులో కరకరనాడి పోతన్నది. ఆడిపెళ్ళాం ముంతనో గంజిపోసి అట్టుకొచ్చి నా కిచ్చినాది. ముంత బాగుంది. ముంతట్టు కెల్లొచ్చెద్దా మనుకున్నాను. ఎదవలు ... గంజినేక పోయినా ముంతనేక పోతే ఎట్లాగంటూ ఒగ్గేసేను. మలక మంచం మీటి దుప్పటీ సూసాను. అదీ వెల ఒడ్డీకి సరిపెట్టేద్దా మనుకున్నాను.

"ఆడు సివరకి అటెల్లి ఇటెల్లి పది రూపాయలు అట్టుకొచ్చి నా కిచ్చి నాడు. అవట్టుకుని అలా గెల్లొచ్చి సంత నోకి దూరాను"— మళ్ళా ఆగింది అప్పలకొండ.

బస్సు అక్కడక్కడ ఆగుతూ వెలుతూంది. అప్పలకొండ మాటలకి బ్రేకులు లేవు. అలుపొచ్చినా అట్టే సేపు ఆవటం లేదు. ఆపితే ప్రవాహం ఆగిపోతుందనో, లేక మరెందుచేతో తెలియదు.

అప్పలకొండ కాలి కింద కోడిపెట్ట 'కొక్కొరకో' అంటూ గోలపెట్టింది.

'ఇష్ ... ఊరుకోయే'— చీర కొంగు దులిపింది అప్పలకొండ.

'సంత కెందు కెల్లావ్?' ఆతృం ధరించలేని నర్సమ్మ అడిగింది.

'ఆ డిచ్చిన డబ్బులు సేతిలో గుంగుల్లాడి పోతన్నాయి. అవట్టుకుని కోడిపెట్ట బేరవా నేను. ఆ దొంగ సచ్చినోడు నాను బజారు సెయ్యలేందానుకు న్నట్టు పదేసు రూపాయిలు సెప్పేసి కోడి పెట్ట. కోడిపెట్టల సంగతి నాకాదా నువు సెప్పేది అంటూ బేరవా డి ఈ సచ్చు ముండని సిహా చెలం గా డిచ్చిన పది రూపాయ లెట్టి కొనీసేను."

కోడిపెట్ట మళ్ళా 'కొక్కొరకో' మంది. బస్సు తగరపు వలసలో ఆగింది. అక్కడ జీడిపప్పు చవగా దొరుకుతుంది. నేను వంద గ్రాముల పాకెట్టు కొన్నాను. బస్సు బయలుదేరింది. ఈ మారు బస్సు జోరందుకుంది. వెనకాతల ఏదో బస్సొస్తున్నట్టుంది.

జీడిపప్పు తింటూ కూర్చున్నాను. గా లెక్కువగా ఉంది. అప్పలకొండ కబుర్లు సరిగా వినిపించటం లేదు.

అంగర వెంకట శివప్రసాదరావు

మరో పావు గంటలో బోయిపాలెం వచ్చేసింది. బోయిపాలెంలో పచ్చరటి పళ్ళు చవగ్గా అమ్ముతారు. అవో డజను తీసుకున్నాను డెబ్బై పైసలిచ్చి.

అప్పలకొండ కూడా అరటి పళ్ళు కొంటోంది.

'పెడెంత?'

'ముప్పైవకే ఇయ్యవమ్మా.'

'మూడ్సి.' వాడి చేతిలో అరటిపళ్ళ పెడ తీసుకుని లెక్కపెట్టింది.

'ముప్పైవ కేటి! నలభై పైసరి కియ్య.'

'కిట్టదమ్మా.' అరటిపళ్ళ వాడు కాలి బొటనవేళ్ళ మీద నించున్నాడు. మొలకి చిన్న గోచీ, తలకి పాగా ఉన్నాయి. అంతే.

'సర్దైన బేరం సెప్పు.'

'డెబ్బై పైస లియ్యవమ్మా.'

'డెబ్బై ఎందుకూ నలభై ఇస్తా వంతే.'

'పెడిచ్చివమ్మా ... కొన్నావులే ...'

'ఇప్పుడు తిండానికి బావుంటాయా?'

'బాగా ముగ్గబారివయ్. ఎన్ని పూసలు.'

'సెప్పు బేరం.' మళ్ళా గునిసింది అప్పలకొండ.

'అరవై పైస లియ్యమ్మా! మరింత కన్నా దగ్గదమ్మా.'

'ఏభై పైసలు సేసియ్య.' మరో మారు అరటిపళ్ళ పెడ లెక్కపెడుతూ అంది.

బస్సు బయలుదేరింది. నెమ్మదిగా నడుస్తూంది. అరటిపళ్ళవాడు బస్సు వెంట పరుగెడుతున్నాడు.

'డబ్బులిచ్చియమ్మా.'

బస్సు స్పీడందుకుంది. అప్పలకొండ కొంగు ముడి విప్పుతూంది.

'బేగీ డబ్బులు ఏటీయమ్మా.' పరుగెడుతూనే అన్నాడు వాడు.

బస్సు స్పీడు మరీ ఎక్కువైంది. అప్పలకొండ కొంగుముడి విడలేదు. బస్సుతో పరుగెత్తలేక ఆగిపోయాడు వాడు.

'మొత్తానికి ఉత్తినే కొట్టేసేవు. బొంగురు గొంతుతో గమకాలు పాడిస్తూ నవ్వింది నర్సమ్మ.

'ఆ ఎదవ సచ్చినోళ్ళకి ఇదో సెక్క ... ఏడెత్తుకొచ్చి అమ్ముతుర్నో ... కిట్టేన నోట కిటుద్దిలేని పోట పేదు.' రెండు పళ్ళు నర్సమ్మ చేతిలో పెడుతూ అంది అప్పలకొండ.

తను రెండు తిని మిగిలిన పళ్ళు ఒళ్ళో పెట్టు క్కూర్చుంది.

'ఓలమ్మా ... నా కోడిపెట్ట!' గొల్లుమంది అప్పలకొండ.

అప్పలకొండ అరుపుకి అంతా అటు వేపు తిరిగారు. ముందు కూర్చున్న కండక్టరుకి ఏమి టైందో అర్థం అవలేదు. బస్సాగి పోయింది.

'ఏటైందమ్మా...' జనాన్ని తోసుకుంటూ ముందుకొచ్చి అడిగాడు కండక్టరు.

'నా కోడి పెట్ట ... నా కోటిపెట్ట.' కొంగు దులుపుతూ అరిచింది అప్పలకొండ.

మరోమారు సీటుకింద చూసింది. కోడికాలికి తన కాలికి కట్టిన దారం ఒక కొస అప్పలకొండ కాలికి వేలాడుతూంది.

'దొంగ సచ్చినో డెవడో ... నా కోడి పెట్ట ఎత్తుకెలిపోనాడు. ఆడి జిమ్మడిపోను ... ఆడి పెళ్ళాం తాడు తెగిపోనూ ... ఎదవ సచ్చినోడికి నా కోడిపెట్టే కల్లబడాలా'— లబోదిబోమంటూ కోడి పెట్టని ఎత్తుకెళ్ళిన వాణ్ణి బూతులు తిడుతూంది.

'ఎప్పుడు పోయిందమ్మా నీ కోడి పెట్ట?' అడిగాడు కండక్టరు.

"ఎప్పుడంటే ఏటి సెప్పను బాబూ. తగరపు వోలసకాడ కాల్లకింద కోడిపెట్ట 'కొక్కొరకో' మంది. నిచ్చేసంలాంటి పెట్ట. ఆడికాడ వడ్డీ డబ్బులు వసూలు సేసుకుని, సంతకెళ్ళి గీడిచి గీచి బేరమాడి పది రూపాయ లిచ్చి కొన్నాను.

ఆడికాడ డబ్బులు తీసుకోకుండా ఏ దుప్పటిలో తీసుకుంతే నిచ్చేసంలా వుప్పుకోవచ్చు. ఆ వాడికీ ఎటెల్లకుండా తాడేసి కట్టి, నా కాలిక్కట్టుకుంటిని. తాడుముక్క నా కాడుండిపోనాది!" గుండెలు బాదుకుంటూ అంది.

"తగరపు వలసలో ఎవుడో సచ్చసొక్కా ఏసుకున్నోడు కోడిపెట్టని సంకలో పెట్టుకుని దిగిపోతుంటే సూసాను. గుర్తు చేసుకొంటూ అన్నాడు కండక్టరు.

'నా కోడిపెట్ట నెవడో ఎత్తుకెలిపోతుంటే సూత్తు కూకున్నావా.' కండక్టరు మీద విరుచుకు పడింది అప్పలకొండ.

"అది నీ కోడిపెట్టని దాని మొహం మీద రాసుండేమిటి? నా కేటి తెలుసుద్ది. ఇది మరీ బాగుందమ్మా ... పోనీరా సిహా చెలం. రైట్ రైట్"— అరుస్తూ ముందు కెళ్ళిపోయాడు కండక్టరు.

బస్సు బయలుదేరింది. కాని అప్పలకొండ గోలమాత్రం తగ్గలేదు.

"రాను మూడ్రూపాయిలూ, పోను మూడ్రూపాయలూ, బస్సోళ్ళకి పోసి ఎల్లాను ఇజీనగరం వడ్డీ డబ్బులు తెచుకోడానికి. ఎదవముండని పద్దినో సంతకెళ్ళి కోడిపెట్టను కొనుక్కొపోతే సక్కా ఏదీ బొడ్లో దోపుకుని ఎల్లొచ్చేత్తే ... ఏటో కరమ ..." నెత్తి మొత్తుకుంటూ అంది అప్పలకొండ.

బస్సు డెయిరీ ఫారం దగ్గర ఆగింది.

"దిగవమ్మా ... నీ కోళ్ళఫారం ఎల్లొచ్చింది"— అల్లంతదూరంనించే అరిచాడు కండక్టరు.

"ఆ ఎదవ సచ్చినోడు కోడికూరొండుకుని తింతే ... దొంగసొమ్ము అరుగుద్దేటి ... కడుపొప్పొచ్చి కేజీ ఆస్పత్రిలో రెండ్రోజులు బాధపడి సచ్చిరుకుంటాడు"— అప్పలకొండ మరో మారు కొంగు దులిపి, సీటు కిందచూసి, నెత్తి నోరూ మొత్తుకుంటూ అరటిపళ్ళ చేత్తో పట్టుకుని బస్సు దిగిపోయింది.

బస్సు నెమ్మదిగా బయలుదేరింది. వెనక్కి తిరిగిచూశాను. అప్పలకొండ ఇంకా రోడ్డుమీదే నిలబడి బస్సువేపు చూస్తూ ఏదో అంటూంది.

'ఒడ్డీ డబ్బులకు రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోయాయి ...' నవ్వుతూ వెనకసీట్లో ఎవరో అన్నారు. ★